

ADEMNOOD.

**Door Victor A.C. Remouchamps, luitenant kolonel der Artillerie (b.d.) en
Charlef Brantz, Kolonel der Infanterie HMV (b.d.)**

Datum 23 oktober 2020

Inleiding.

De Europese Commissie wilde op 22 oktober vermoedelijk duidelijk maken dat zij achter de inspanningen van de oppositie in Belarus staat om een gekozen leider ten val te brengen. Brussel informeerde de leiderloze oppositie partijen dat de Sacharovprijs, de belangrijkste Europese mensenrechtenonderscheiding, aan hen zal worden uitgereikt. Voor het verdedigen van de Democratie. Die nobele daad om demonstrerende en protesterende groepen een hart onder de riem te steken, roept een aantal vragen op.

Een prijs? Voor wie?

Of je het beleid van een gekozen regeringsleider nu wel of niet apprecieert, of je een verkiezing nu wel of niet volgens door het westen uitgevonden regels vindt verlopen, de toekenning betekent wel de inmenging in de binnenlandse politiek van een soevereine staat. Daar was de EU toch altijd mordicus tegen? De vraagtekens die bij de toekenning geplaatst kunnen worden, kunnen nog scherper aangezet worden, als men bedenkt dat Brussel in de achterliggende jaren niet onwelwillend stond tegenover Lukashenko's toenaderingen naar het westen. In die periode hebben waarnemers een krachtige afwijzing uit Brussel van Lukashenko's gebroddel node gemist. De enige daad was het opleggen van sancties en Lukashenko is er met de hulp van Moskou in geslaagd om een paar te overleven. Een tweede vraag is wie die leiderloze massa vertegenwoordigt om de geldzak met € 50.000 in ontvangst te nemen. Eén van de drie uit Belarus gevluchte voormalige oppositionele drievrouwschap? Een derde vraag is hoe de buit over de diverse groeperingen verdeeld wordt en hoe het geld bij diverse groepen terecht zal komen. Wie bepaalt de verdeelsleutel en op basis van welke criteria? Welk doel zal daarmee gefinancierd worden? Ongetwijfeld hebben de diependenkers uit Brussel daarover nagedacht en de bruikbare alternatieven opgelijnd. We zullen zien.

Intussen in Minsk en omgeving.

De situatie in Belarus wordt met de dag grimmiger en oude Sovjet tijden herleven.

Svetlana Alikseevich

De Lukashenko autoriteiten willen de invloed van de kern van de verzetsbeweging dempen, marginaliseren en zo mogelijk permanent elimineren. De nationale berichtgeving is volledig onder controle van de regering en wordt door Lukashenko getrouwen volgestopt met hele en halve leugens. Lukashenko spant zich persoonlijk in om virale informatiebronnen op te doen drogen door internetkanalen in handen te krijgen c.q. te blokkeren. Journalisten die anti-Lukashenko artikelen en berichten publiceren, worden gearresteerd en in een donkere kamer voorlopig weggeborgen

De regering in Minsk heeft een scenario ontwikkeld om dissidenten te identificeren, hun verblijfplaatsen te traceren en vervolgens uit de Belarus samenleving te filteren. De advocaat van Kolesnikova, Maxim Znak is gearresteerd en is in hongerstaking gegaan. Oleksandr Pylchenko, de verdediger van Viktor Babariko en nu tevens van Maria Kolesnikova, is zijn licentie als advocaat ontnomen. Processen worden alleen nog maar online gevoerd waarbij de rechter, de openbare aanklager en een verdediger worden getoond. Getuigen worden niet gehoord. Svetlana Alikseevich, één van de leden van de coördinatiecommissie die nog op vrije voeten was, kon op het nippertje aan een arrestatie ontkomen door naar Duitsland te vluchten.

The officers try to work carefully and precisely, trying to injure the perpetrators as little as possible. This is how it is, no matter how much some channels try to show us the opposite."

Uit angst om gearresteerd te worden of om ontslagen te worden, steunen leiding en van universiteiten en hogescholen demonstraties niet. Vermoedelijk heeft het ontslag van de rector van het Ylanka Kupala Nationale theater, Pavel Latushka en de bekende actrice Zoya Belokhvoستik die beiden de demonstraties openlijk steunden, voldoende angst in geboezemd. Kinderen van oppositieleiders die aan het prestigieuze nationaal Lyceum studeerden werden van school gehaald en gearresteerd. Leraren zijn verplicht leerlingen desinformatie te verkopen over ontwikkelingen binnen en buiten schoolgebouwen en opleidingsinstituten Vanzelfsprekend om het officiële regeringsstandpunt te verwoorden en het optreden van Lukashenko te rechtvaardigen.

Veel grote ondernemingen hebben stakingscomités en hun leiders zoals Sergy Dylevski gearresteerd of over de grens met Polen gezet. Artsen hebben een verbod gekregen om mededelingen te doen over de behandeling van gewonde demonstranten. Sinds augustus hebben al drie mensen de dood gevonden als gevolg van het optreden van de veiligheidstroepen. Informatie hierover wordt

gecensureerd. Ook op nationaal bekende atleten wordt jacht gemaakt: zoals de biatlon atlete Darya Vladimirovna Domracheva.

Ademnood.

Op de beschreven manier probeert de regering Lukashenko de lucht uit de longen van de oppositie te persen en de kop van het oppositieserpent af te hakken. Tot nu toe nog zonder een doorslaggevend resultaat. Demonstraties, protestacties van de oppositie versus gewelddadige interventies van Lukashenko veiligheidstroepen gesteund door Moskouse krachten. De strijd tussen de macht van de oligarchie en de kracht van de straat om de sleutel van het Onafhankelijkheidspaleis in Minsk duurt al een paar maanden en het lijkt er op dat de koploze veelkleurige oppositie in ademnood komt. Het dreigement van de oppositie, vermoedelijk gesterkt door de steun uit Brussel, om een algemene staking uit te roepen als Lukashenko niet vóór 25 oktober aftreedt, verandert weinig aan het huidige krachtenveld. De kans dat die eis werkelijkheid wordt, is uitermate klein.

De Sfinx van Moskou staat in de coulissen zijn zegeningen te tellen en observeert de gebeurtenissen op Belarus grondgebied. Wanneer grijpt hij in? Wat zijn de effecten van dat ingrijpen? Hoe reageert het westen daarop? (geluidloos vermoedelijk)? Wat is het lot van de oppositie? Ervaren we weer een Maidan oproer in Minsk? Wanneer Lukashenko inderdaad verwijderd kan worden, wie neemt het politieke roer dan in handen? Wat heeft dat voor gevolgen voor de verhoudingen binnen en buiten de Russische Federatie? Is er dan sprake van een spillover effect als Lukashenko buigt in oostelijke en westelijke richting? Het is zeker voor de buitenstaander onduidelijk wie het armpjesdrukken wint, maar oost en west houden de adem in en volgen de ontwikkelingen op Belarus territorium met een ongeruste blik in de ogen. Vooral de buurlanden van Belarus en Rusland houden de adem in, maar dat doen ze al maanden en vermoedelijk beginnen ze nu in ademnood te verkeren.

In Brussel moeten zeker steeds meer mensen naar het zuurstofapparaat grijpen.

